

Сергій Куценко

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОФІЦІЙНИХ САЙТІВ МУЗЕІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ РІДНОГО КРАЮ

Упродовж останніх десятиліть Інтернет поширився в усі сфери діяльності людини, інформаційні технології набувають усе більшого значення у житті суспільства і держави в цілому.

З появою мережі Інтернет та розвитком мережевих технологій музеї та інші заклади культури розпочали переосмислювати свої завдання та можливості. Все більше музеїв приймає рішення створити свій сайт, щоб розширити надання корисної інформації про себе і залучити нових користувачів для відвідування установи [4].

У більшості випадків представництва музеїв у мережі Інтернет представлені у декількох формах: в першу чергу це сайти-візитки, які зазвичай складаються із кількох сторінок на яких представлена лише контактна інформація, режим роботи установи тощо.

По-друге, це розроблений сайт, на якому розміщено відомості про музей, інформацію про його фонди, вказані напрямки дослідження цієї установи, постійно розміщуються новини та анонси про організацію виставок, представлені віртуальні інтерактивні презентації виставок.

По-третє, це віртуальні музейні установи, які лише існують у глобальній інформаційно-комунікаційній мережі Інтернет завдяки об'єднанню інформаційних і творчих ресурсів для створення принципово нових віртуальних продуктів різних культурних організацій та приватних колекціонерів.

Окремим представництвом музейних установ є Інтернет-портали. Це сайти, в яких розміщується різного роду інформація та актуальні новини з музейного життя України та світу, представлений доступ до бази даних з інформацією про музеї зі зручним інтерфейсом користувача. Також на музейних порталах розміщуються віртуальні тури по найбільшим музеям України та світу [6].

За даними документу «Стратегії розвитку Черкаської області на період 2021–2027 роки» на території Черкаської області представлені 61 музеї державної форми власності (із них: музеїв – 30, відділів – 26, філій – 3, секторів – 2), 123 громадських музейних закладах (із них: музеїв – 72, музейних кімната – 51) [5].

За допомогою пошукових систем Google та електронних баз сайту періодичного видання «Музеїв України» та «Музейний портал» виявлено близько 5 інтернет-ресурсів музейних установ із 61 наявних в Черкаській області.

Виявлені інтернет-ресурси проаналізовані за критерієм розміщення

матеріалів в яких відображена історія Черкаської області в сучасних адміністративних межах (представлення тестової інформації та наявності зображень експонатів із детальним їх описом та технології масштабування (приближення та віддаленням зображення).

Зупинимося детальніше на аналізі матеріалів краєзнавчої тематики, розміщених на платформі in.sk.ua – бізнес і розваги Черкаси, де створена сторінка Черкаського обласного краєзнавчого музею так як власного офіційного сайту музею не було виявлено.

На сторінці цього музею представлено розділ «Блоги», де опубліковані матеріали про окремі історико-культурні пам'ятки Черкаської області, зокрема про історію створення та сучасний стан розвитку музею Т. Г. Шевченка у с. Мошни, історія виявлення могили Цадика Нахмана в м. Умань, проблеми пошуку могили Богдана Хмельницького у Суботові та ін.

В розділі «Послуги» розміщена інформація про експозиційні відділи музею, як є такі: природи, археології, історії краю XIV – поч. XX ст. історії краю поч. XX – 2000-і рр., етнографії та допоміжні структурні підрозділи.

У рубриці «Відділ природи» розміщене єдине зображення експонату кістяка мамонта знайденого під час будівництва Канівської гідроелектростанції на Дніпрі в 30 рр. XX ст.

Деякі фото артефактів з могильника бронзового віку (кін. XV – поч. X ст. до н.е.) розкопаних на території Черкаської області, зображення речей скіфського та сарматського періодів розміщені в рубриці «Відділ археології».

Сайт Уманського краєзнавчого музею перебуває на етапі розробки та наповнення інформацією. Відвідувачам сайту надаються дані про музей (коротка історична довідка), фотогалерея цінних експонатів без деталізації, інформація про нові виставки, а також афіша розважальних подій, які проходять на території міста Умань. Також присутня стисла біографічні довідки про етнографів Уманщини, які зробили вагомий внесок у дослідження історії краю.

Основну увагу працівники музею приділяють соціальній мережі, де представлена інформація про діяльність музею також в рамках проекту «Скарби Уманщини» представлені матеріали про експонати, що зберігаються у фондах музею. Наприклад за 3 лютого 2022 р. розміщено допис проте, що в Уманському краєзнавчому музеї знаходиться найстаріша поштова скринька міста, яка датується 1902 р.

Сайт Канівського історичного музею є малофункціональним, він знаходиться в «замороженому» стані. Повністю відсутня інформаційна наповнення головної сторінки музею. Присутнє лише посилання на сайт періодичного видання «Музеї України».

На головній сторінці сайту Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника вказується, що головною метою його діяльності у віртуальній мережі є пропагування та висвітлення серед

молодого покоління спогадів про героїчне минуле Корсунщини від давнини і до ХХ ст. Експонати фондів оцифровані і для зручності віртуального перегляду їх розбито на кілька груп: «Історія Корсунь-Шевченківської битви», «Літературна творчість І. С. Нечуя-Левицького», «Фауна та флора краю». На сайті розміщується фото та відео матеріали із проведених музейних заходів.

У 2019 р. в рамках проекту «Археологічна пектораль» за підтримки Українського культурного фонду були оцифровані фонди Борщівського обласного комунального краєзнавчого музею та Державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура». В ході виконання проекту був розроблений онлайн-ресурс «ТРИПІЛЬСЬКА КУЛЬТУРА Перша відкрита онлайн-платформа». На сайті представлені розділи: «База артефактів», «Музеї», «Карта поселень», «Цікаві події», «Корисна інформація», «Відпочинок». Для дослідників є цікавим розділ «База артефактів», де розміщено зображення та ілюстровані підписи до експонатів українською мовою. Всі зображення трипільських експонатів у розділі «База підрозділів» поділена на тематичні рубрики: кераміка, предмети з міді, знаряддя праці, зброя, поселення трипільців, пластика, ткацтво, житлобудування. Функція масштабування дозволяє розглянути зображення експонатів з надзвичайною деталізацією [2].

Отже, в Черкаській області станом на 2022 р. діє близько 61 музеїв із них мають власний сайт лише 5. Очевидно, що більшість Інтернет-представництв музеїв Черкаської області не підтримуються, інформація, що розміщується на сайтах є застарілою. На відміну від сайту, створення якого потребує значних матеріальних ресурсів, залучення фахівців в галузі інформаційно-комунікаційних технологій для створення та адміністрування Інтернет-представництв приєднання до соціальних мереж музейних установ проводиться досить легко й швидко. Через, що музеї Черкаської області активно просувають інформацію про свою діяльність в соціальних мережах в таких, як Instagram, Facebook тощо. Створення профілів у соціальних мережах для налагодження діалогу із потенційними відвідувачами є цілком корисним, бо соціальні мережі в першу чергу є середовищем для популяризації діяльності, а на сайті є можливість не лише інформувати потенціальних відвідувачів про заходи, що плануються чи проведені на базі музею, а й представлена широкий вибір інструментів для видання власних інформаційних продуктів – електронних каталогів, інтерактивних путівників по музею.

Список використаних джерел

1. Журнал «Музеї України»: офіційний сайт. Режим доступу: <https://www.museum-ukraine.info/>
2. «Трипільська пектораль» [Електронний ресурс]. офіційний сайт «Український культурний фонд». Режим доступу: <https://ucf.in.ua/>

archive

3. Проект «Музейний портал»: офіційний сайт. Режим доступу: <https://museum-portal.com/>
4. Сосновська Т. Музей в Інтернеті: набутий досвід [Електронний ресурс]. Інтернет-портал «Музейний простір». Режим доступу: <http://prostir.museum.ua/post/32895>.
5. Стратегія розвитку Черкаської області». [Електронний ресурс]. офіційний портал «Черкаська обласна державна адміністрація». Режим доступу: <https://ck-oda.gov.ua/strategiya-rozvitku-cherkaskoyi-oblasti/>
6. Трофименко Т. М. Технічні не – можливості: Що заважає музею на шляху до майбутнього? [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://alumni.univer.kharkov.ua/wpcontent/univerokukrcom/Lunev_2014.pdf.

**Наталія Левченко,
Назарій Коляда**

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ КЛУБІВ

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про позашкільну освіту» (2000 р., зі змінами 2021 р.) клуби та об'єднання за місцем проживання незалежно від підпорядкування, типів і форм власності є структурою позашкільної освіти. Основні завдання позашкільної освіти визначено закон вивчає так: «Вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду; створення умов для творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку вихованців, учнів і слухачів; розвиток інклюзивного освітнього середовища; здобуття первинних професійних навичок і вмінь для їхньої соціалізації та самореалізації; задоволення потреб дітей та молоді в професійному самовизначенні й творчій самореалізації; пошук, розвиток та підтримка здібних, обдарованих і талановитих учасників позашкільної освіти; організація дозвілля і т.д.» [6].

Молодіжні клуби та об'єднання за місцем проживання є ресурсом молодіжної роботи та становлять одну із дієвих ланок молодіжної інфраструктури на рівні громади. Специфікою організації такого виду роботи є неформальна освіта, різноманітна клубна робота відповідно до потреб молоді. Діяльність клубів за місцем проживання реалізується за окремими напрямками: організація роботи гуртків за інтересами; спортивно-оздоровча робота; консультації і заняття педагога-психолога з підлітками та батьками; індивідуально-профілактична та корекційна робота; взаємодія із соціальними установами; робота з батьками, організація психолого-педагогічної освіти батьків [3, с. 30–31].

Н. Останіна зазначила, що розвиток клубної роботи припадає на